

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.
Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Miti, 20, botiga.
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50.
Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2'50.

L'ENTUSSIASME DE CATALUNYA

CATALUNYA està ensopida. Veu embarcar centenars y milers d' homes ab destino á Cuba y no se surt de pollaguera, y no s' entussiasma, y no venta las campanas, y no aixorda l' espay ab lo ximxim de las xarangas. Així ho ha declarat *El Correo* de Madrid, un periódich sagasti *a outrance* que viu xuant la punta del tupé de D. Práxedes, com si sigüés lo mugró de la seva dida. Y *l' Correo*, naturalment, s' extranya moltíssim de la reserva qu' en aquest particular observa Catalunya, sent aixís que Catalunya—*l' Correo* ho sab de bona tinta—es la regió d' Espanya que monopolisa lo mercat de Cuba, la qu' explota la riquesa de la perla de las Antilles (crech que 's diu aixís).

* * *

L' apreciació del *Correo* peca de lleugera. Si fos veritat lo que suposa respecte á l' explotació de Cuba per Catalunya, res mes conforme ab la realitat de las cosas, que l' actitud del poble català.

En efecte: figuris el *Correo* que posseix la casa en que té instaladas las seves oficines y que de repent en aquest edifici s' hi declara un incendi formidable. ¿Qué fará quan senti sonar los pitos de avis? ¿Qué fará quan veja als bombers corrent desesperats ab las bombas y 'ls demés útils propis per apagar l' incendi? ¿Se posará á saltar y ballar plé de alegria?

Me sembla á mí que per mes que l' auxili siga rápid y eficàs no li quedarán gayres ganas d' entussiasmarse, ni d' entregarse á certas expansions. Lo cor se li tornarà petit y se li arronsarà 'l llombrigo. Estarà sobresaltat, y la imaginació no deixarà de representarli los grans perjudicis que li ocasionarà aquell accident, á pesar de la diligència, l' valor y la pericia que despleguin los encarregats de combatre'l.

Donchs en meiors proporcions, porque no 's tracta de una sola casa, sino de un gran tros de la patria espanyola, contempla Catalunya lo foch de una insurrecció parricida, apoderantse de la isla de Cuba, foch malehit que no pot apagarse ab ayqua, sino ab raudals de sanch dels fills d' Espanya.

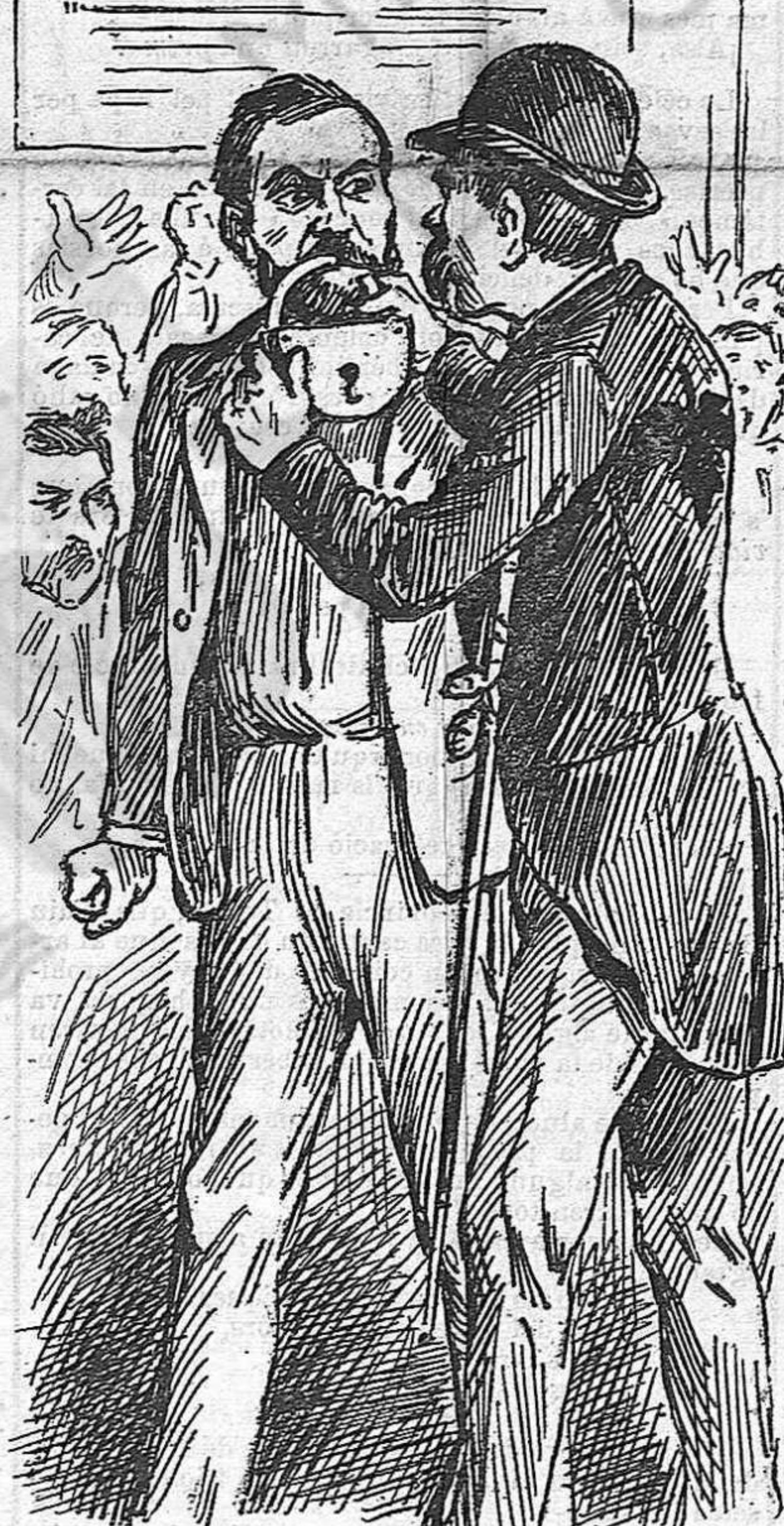
Y fins si fos cert que Catalunya—conforme suposa *El Correo*—explota aquell país, ens trobaríam los catalans en la situació del hisendat que veu cremàrseli la hisenda. ¿Tindrà may, aquest, rahó de alegrarse per tal motiu?

Ja veu *El Correo* com en sa ceguera pera mortificar á Catalunya, á qui mortifica, ataca y atropella realment, es á la rahó, á la lògica y al bon sentit.

* * *

L' INQUISICIO MODERNA

MEETING
LLIURE-PENSATOR

Una de dos: no parlá,
o bé ferho en castellá.

Pero no es cert lo que tan lleugerament suposa 'l periódich de cámara de D. Práxedes.

Un poble que traballa y produheix, y que may ha escatimat los sacrificis que se li han exigit en defensa de la mare patria, no pot dirse qu' exploti á un altre poble germà, si 's limita á concorre al merca de aquest enviant-hi 'ls seus productos.

¿En quin mon viu *El Correo*, per creure lo contrari?

Los explotadors de Cuba no son los industrials no son los comerciants, no son, ni serán, ni poden ser may los que cumplen la missió de progrés propia de tots los pobles civilisats, que robusteixen los fonaments de la independència y de la integritat nacional amarant ab la suor del seu front la cals que serveix per edificarlos.

Los explotadors de Cuba son los buròcratas; los munyidores de la pacífica vaca, qu' exprimeixen lo bragué fins á extenuarla.

No 's fan armas á Cuba ni contra 'ls teixits catalans, ni contra las farinas castellanas, ni contra 'ls vins de totas las regions d' Espanya que 'n produheixen y 'n hi envian. En tot cas, y baix l' aspecte mercantil, contribuheixen al foment de la insurrecció 'ls més governs que per móvils interessats aixecan una barrera insuperable als sucrens que allí 's produheixen, y sostenen lo monopolí del estanch contra l' tabaco de aquella hermosa y desgraciada regió.

Aquests governs sense previsió y sense consciència son los únichs explotadors de Cuba.

Y 'ls seus errors y la voracitat insaciable dels amigatzos que envian á desadministrar l' illa de Cuba, ha de saldarlos la nació ab los seus caudals y ab la sanch de las sevas venas.

* * * Catalunya contribuheix al sacrifici, com las demés regions espanyolas, en la proporció que li correspon, resignada y sense exhalar una queixa.

Pero no pot entussiasmarse.

Las desventuras nacionals—y una gran desventura es la guerra separatista—únicament poden entussiasmar als que han perdut lo sanderí, y 'l temperament català, serio y reflexiu, està tan apartat de las aventuras caballerescas de D. Quijote de la Mancha, com de las espatotxadas de tants y tanta Sanchos Panzas com pululan en las filas dels partits polítics avuy en joch, que sols aspiran á la possessió y govern de las Insulas Baratarias, pel compte que 'ls té la seva explotació desenfrenada.

Als pobres soldats que en cumpliment de son deber van á la guerra, als infelissos reservistes arrancats dels brassos de las seves famílies, els veyém partir ab carinyo; pero ab tristesa, y sense entussiasme.

Sabém de sobras que cumplirán tots ells ab los sagrats devers que la patria 'ls imposa.

¡Estiguensem tan segurs de això respecte als que van á Cuba, no ab lo fusell als dits, sino ab la credencial á la butxaca!

* * *

L'entusiasme que avuy estalviem, hem de guardar pera millor ocasió.

Y hem de treurel ab tota la fosa de que som capaços, si las virtuts de aquest poble tan suferit que nu dreix las filas del exèrcit de Cuba, se posan de manifest al seu dia en defensa no ja de la integritat de la patria (que aquesta ha de quedar ben assegurada ab l'esfors de tants valents), sino en defensa de la vergonya nacional.

Mes clar: si l'exèrcit després de arreglar Cuba, se decideix à arreglar la Península, arrancant de arrel y destruïnt totes las trabas que s'oposan à la regeneració de la patria, llavors se veurà si l'entusiasme de Catalunya's desborda y surt de mare.

P. K.

N un periòdich de Madrid s'ha lleix lo següent:

«Se diu qu'en Cánovas es tā d' acort ab en Pau Iglesias pera que vajin à las Corts pròximas aguns diputats socialists.»

Si la noticia es certa, y l'efet arribés à realisarre, resultaria l'últim extrém de la despreocupació.

Pero la mera circumstancia de ferla pública indica ja per ella sola que l'desgabell en lo nostre pais ha arribat ja al últim límit. Tot es possible aquí menos que 'ls partits populars s'entenguin pera pendre lo qu' es seu, ab la fosa del número ó ab l'empenta de la indignació.

En una de les sessions qu'està celebrant actualment à Bruselas l'Unió interparlamentària per la pau, digné un orador:

«No es possible la abolició de la guerra. Si en lo mon no quedassen més que dos homes es seguir que guerrejarien per qualsevol desavinensa que tinguen lo dia menos pensat, hasta per sobre la manera de senyarse.»

Es veritat: las qüestions que han fet sempre derramar mes sanch, son las qüestions religiosas.

A França las moras no maduran tan fàcilment com a Espanya.

Los francesos, sense encomenarse à Déu ni al diable han posat près al cònsul nort-americà de Madagascar que conspirava ab los indigenas contra la República francesa, y després de passarlo per un consell de guerra l'han condemnat à 20 anys de presidi.

Los yankees han entaulat desseguida una reclamació exigint la llibertat del pres y una indemnisió de un milio de duros; pero 'ls francesos han respot que no n' hi ha de fets, y que al cònsul conspirador li farà la vida durant 20 anys, cumplint puntualment la sentencia del tribunal militar.

Y ja veurán com los Estats Units se donarán per convensuts. Ells prou buscavan un'altra mora; pero s'haurán de contentar ab las punxes del esbarzer.

Ultimament la sala de vacacions de l'Audiencia ha absolt al obrer Pere Secases, procesat per haverse negat a prestar jurament ab subjecció al ritual catòlic, davant del jutje municipal de Olesa de Montserrat.

No 'ns extraña l'absolució, dat que a pesar del gran desarollo que vā adquirir l'ultramontanisme, la llibertat religiosa està consignada en las lleys del Estat.

Lo que si 'ns extraña es que un ciutadà pacifich s'haja de veure subjecte à un llach procés sols per cumplir las prescripcions de la seva conciencia.

De com van las cosas de la Marina. Un periodista que ha visitat fa poch l'arsenal de Cartagena, conta lo següent:

«Hi ha allí molts burros vells destinats à la venta. Un contractista ha adquirit las planxes de blindatje de un barco inservible al mòdich preu de dos céntims l'arroba, y com que no pòt entrar al Arsenal a recullirlas, per impedirlo certas prohibicions reglamentaries, serà precis colocarlas fora per entregàrlas hi, y l'arrastre costarà à l'Administració sis céntims per arroba. De manera que l'Administració per cada arroba de planxa hi perdrà quatre céntims.»

L'Administració espanyola, ab tots los seus reglaments se semblarà al burro del qüento, que no podia caminar, porque a cada pas que donava, s'trepitjava l'ronsal.

D'Anton al anrse'n à pendre las ayguas de Santa

Agueda vā dir qu'e deixava à la espalda cap assumpcio pendent que 'l preocupés lo mes minim.

Ell no. Pero en cambi à l'espalda del pais li deixa un assumpcio que tampoch es prudent, sino botarut.

Hi deixa un gep mes grós que una catedral.

Sembla que 'l senyor Cos Gayon ha telegrafiat al governador de Valladolid perque procedeixi ab energia en los assumpcions relativs à las denuncias d'irregularitats en aquell Municipi y contra 'ls aggressors dels periodistas.

Ara falta que 's compleixi l'ordre en un y altre extrém, perque si resulta que la culpa es de algun escriptur ú oficial subalter, serà la cansó de sempre.

Lo que convé es escarmentar als que saben nadà y guardá la roba en las manifasseries municipals.

Diu que han anat à Lourdes 15,000 pelegrins. Quàntas petxinas!

Perque pelegrins sense petxinas no 'ls concibeixo; pero han d'esser petxinas... menjadas, perque tampoch los pelegrins los portan ab carn y tot.

En un dels col·legis electorals de França ha passat en las últimas eleccions un fet notable per la seva novetat.

En lo cantó de Collobrières varen constituirse las mesas electorals, pero no hi van compareixer electors. A última hora quan anava à ferver l'escrutini, se presentà un elector, Mr. Requiston, ab la candidatura en una mà y la cedula electoral à l'altra. Va depositat 'l seu vot, y al obrir l'urna resultà que l'elector s'havia votat à n'ell mateix.

Y en l'inaugural del Consell, que tingue lloc à Tolon, va assistirhi Mr. Requiston com a conseller pel seu districte.

Y que no se li pot disputar l'acta, perque es elegit per unanimitat.

Encara que no en tal extrém, pero en Barcelona hem tingut un diputat à Corts per 29 vots.

Una revista inglesa ofereix per prima als seus suscriptors l'elecció entre un número considerable de casadoras, solteras y viudas, que s'han compromés ab tota regla ab l'empresa periodistica à no donar la ma mes que a algun dels suscriptors.

¡Alsa, solters, à veure si agarreu una prima!

Lo célebre Carulla s'ha vist felicitat pel Papa per las seves poesías.

Aixis com los autors al publicar alguna colecció de poesías, posan à las que ho son: «premiada en tal certamen, »distingida en tal concurs,» Carulla pot publicar los parts del seu ingen y posar à las poesías que ho siguin: «felicitada pel Papa.

Pero que ho posi en lletra majúscula, perque 'ls papas felicitan coses molt dolentes, obcecatis pel carinyo paternal; y si 'l telebèrrim poeta 's descuidava de la P. grossa, al llegar la poesia 's creuria ab rahó que la felicitació era efecte d'una ceguera.

Un colega de Madrid dóna compte d'una dona que s'ha tirat d'una finestra al carrer, y diu que era de vida alegre.

Serà errada de un caixista, que posa alegre per trista.

Un periòdich monàrquich titala aixis un article de fondo:

Lo que hay que hacer en Cuba.

Quan los periòdichs monàrquichs diuhen lo que hi ha que fer, es prova de que 'ls monàrquichs no fan lo que deurian.

A confessió de part, relevació de prova.

En un poble de la província de Toledo, que s'ha Bargas, uns quants joves cantaven coplas que al arcalde no li esqueyan, en concepte d'ell, y va prohibir que 's cantessen. Los minyons no l'obehiren, va fe agafarne alguns, los altres s'amotinaren y obriren las portas de la presó posant en llibertat als seus companys.

L'arcalde aludit en las coplas demanà aussili al governador de la província, y aquest va fer que anesen al poble alguns guardias civils que foren los que ho apaciguaren tot.

Vegi, senyor arcalde de Bargas, si aquesta copla li agrada.

Si no hi haqüessen caciques
que del poble 's fan senyors,
no 's faria arcaldadas
ni molestoas cançons.

L'ajuntament de Sayalonga, poble de la província de Málaga, deu al mestre d'estudi la friolera de pesetas 15,000.

Y diuhen que las autoritats superiors à qui s'ha presentat la queixa, se l'han escoltada com qui sent ploure.

Lo millor seria que per provehir las escolas, se po-

sés en las casas consistorials dels pobles ahont hi haqüessen vacants, aquest cartell:

Se necessita un mestre d'ensenyança gratuita. La plessa s'adjudicará à qui 'n dongui mes.

**

ESPAÑYOLERÍAS

—Vingui qui vingui à buscarnos no estén visibles, ja ho sabes; hasta que toquin las quatre, no rebém... ni al Pare sant.

Lo lacayo, al sentir l'ordre, inclina molt serio 'l cap y 's planta de centinella à la porta del despaig, mentres l'insigne Romero y 'l ministre d' Ultramar se fican dintre del quart somrient y agafats del bras.

Potser tractaran de Cuba; potser 's junten per buscar un recurs suprèm per treure lo carro del pedregal; potser... Mes la porta 's tanca, y al senti 'l cop que ha donat, lo fidelissim lacayo comprehèn que allò va llach s'assenta, encén un pitillo y desplega l'*Imparcial*.

Passa un moment. —Don Francisco? —No 's pot veure: està ocupat allí dintre.

—Si que ho sento. —Y 'l ministre d' Ultramar? —També te feyna allí dintre.

—Ab don Francisco?

—Cabal: s'han tancat no fà molt rato. —Y no sab qu' es lo que fan? —No senyor; l'única cosa que m' acaben d'ordenar, es que ara, vingui qui vingui, no 'l poden rebre.

—M' sab mal, perque 'ls hi portava un *parte* urgentissim, que ha arribat ara mateix de l'Habana.

—Fill, jo m' haig de concretar à executar lo que 'm manan. Si 's vol aguardar....

—Veyam pots acabin desseguida —L'emissari busca un banch, pren una posició cómoda y 's determina à esperar.

Transcorre un larguissim rato y ve un altre visitant.

—Don Paco?

—No està visible. —Malament! —Y don Tomás?

—Lo d' Ultramar? Idem idem: tampoch se pot desbarbar.

—M' esperaré.

—Cóm li sembla.

Prengui assiento en aquest banch.

Passa mitj' hora ben bona y entra un altre senyó. —Està visible 'l senyor Romero?

—Tant ell com lo d' Ultramar son aquí, dins d'aquest quart.

—Hola! —Están conferenciant?

—Així ho sembla.

—D'oncs m' espero: duch partes de gravetat.

Passa un quart ne passa un altre y un altre després... —Qué fan allí dins los dos ministres?

—Tan difícil y enredat es l'assumpcio que 'ls occupa, que ab tant rato d'enrañar no l'han sapigut resoldre?

Los tres qu'estan esperant començan à impacientarse;

lo lacayo dorm.... —Qui sab!

—Si donguissim una ullada mirant pel forat del pany!

—Potser si.

—Vaig à probarho.

—A veure, guayti qué fan.

—L'home s'acosta à la porta, pega llambregada y... —Ah!

—Qué?

—Vingui aquí y escoltin.

—Quedaran esparrats!

—En efecte: 'ls dos ministres

s'estan allí dins jugant

al tuti à molta frescura.

y en 'uell moment se sent clar

com lo d' Antequera crida:

—Las quaranta! Jo hi guanyat.

C. GUMÀ.

PROTESTEM; CLÀ Y CATALÀ

En la reunió que 'ls lliure-pensadors celebraren lo dumenye passat en lo Circo Ecuestre, lo delegat de l'autoritat gubernativa retirà la paraula à un orador no més que perquè parlava en català.

Digué 'l delegat que feya això per ordre del seyor Gobernador, nosaltres que no volem creure

que 'l senyor Sanchez de Toledo dengués semblant ordre, protestem de la mateixa.

Es la primera vegada que en Barcelona s'ha privat en una reunió no oficial parlar en català, no hi ha cap lley que ho privi y com que la costum fa lley, es lley que en català parlén los catalans.

Repetim que no volém creure que l'ordre emanés del senyor Gobernador, per més que ho diugués lo delegat, perquè 'l senyor Sanchez de Toledo no es capás de donar una ordre denigrant per Catalunya, sentant un funest precedent al qual maynos ressignarem.

Quan en l'any 1888 l'Academia de la Llengua dictaminá aconsellar à la Reina Regent, que concedis lo premi à ne 'n Frederich Soler pel seu drama *Batalla de Reynas*, reconegué aquell Cos oficial y ab ell la concessora del premi, que 'l català es un idioma nacional. Y no ignora 'l senyor Sanchez de Toledo que un dels vuit académichs dictaminants de la concessió, era precisament D. Anton Cánovas del Castillo, avuy president del Consell de Ministes.

Ab això, aquest acte, del qual protestem en tots concepites, hem de considerarlo com una oficiositat del delegat senyor Manzano, lo qual si no entenia 'l català no havia d'acceptar la delegació.

Y no sols protestem del fet, sino que de la ilustració del senyor Sanchez de Toledo esperem que d'una manera ó altra farà sapguer que no va provenir de cap ordre seva semblant disposició atentatoria à la llibertat individual dels fills de Catalunya.

PARES QUE TENIU FILLS!

En vista de la grossa competencia qu'els fills de Jesus, fan als pobres mestres que infelissos bregan per un boci de pà, aqueixos van retinxer l' altre dia y varen acordar, fer les innovacions en sos colegis, que jo aniré explicant. Primera. La ensenyansa serà gràtis, y els llibres, y el menjar, y encara cobrarán cada vnyt dia, els pares, quatre naps. Segona. Hi haurà sala de tresils de burro y de billar, y salonet pera fumarhi un puro, després d'haver dinat. Tercera. 'Ls vetllarà una cambrereta de setze ó disset anys, qu'ensenyarà de fer l'amor, als joves que sigan aplicats. Quarta. Cada mitj any hi haurà una rifa per obsequiá als papás, y 'ls lots serán abones al *Pelayo* ó bé al *Continental*. Sexta. S' estan construint ja 'ls edificis que serán colossals, ab un jardi al davant, un bosch darrera y a cada cantó, el mar. Sèptima y última. Lo saló d'esgrima serà un xic reservat á fi de que si algú se rompa la testa no se sentin los iays! Baix aquests tristes, s' pendràn alumnes de mitj, á dinou anys, edat en que son aptes tots els joves per d'un fusell al bras. En quant á l'ensenyansa, la mateixa que fins aquí s'ha dat, una mica de tot lo que serveixi y res al cap de vall. Quan surti algun alumno que prometi en Ciencias, Lletres ó Arts... Serà dut a Vallcarca, sens que 'ls pares tingan d'abona un-ral. Aquests son els acorts que varen pèndre els professors seglars; Si el públic no respon als seus esforços tindrán de plegar l'ram, y dedicarse á vendre la planeta ó bé arrençar caixals.

A. LLIMONER.

LA INFORMACIÓ

ESPAIG telegràfic: del Ferrol al ministeri de Marina:

«Crucero *Maria Teresa*, en lo moment de sortir del port, ha sufert averías gravíssimas. Lo casco ha quedat destrossat en varios sitis. Demanem instruccions. ¿Adobém lo barco, ó 'l llensem, ó 'l portem á vendre á cal drapayre?»

Lo pobre minstre llegeix lo telegrama y 's deixa anar sobre una cadiira, lo mateix que si estés nadant y las carbassas se li omplissin repentinament d'aigua.

Passada la primera impressió, crida als seus subordinats.

—Senyors, una gran desgracia. Lo *Maria Teresa* se 'ns ha espallat de mala manera. A la quènta 'l casco ha tocàt ab alguna roca ignorada.

—No pot ser—replica un marinó molt práctich, que en sa vida s'ha mogut de Madrid—en lo port del Ferrol, si no las hi han posades expressament, no n'hi ha de rocas.

—Lo cor del senyor Beranger s' aixampla com lo d'un regidor quan lo convidan á un tiberi.

—¿No hi ha rocas? ¿Ho sab de cert?

—Per lo menos, en las cartas mariñimas no hi estan indicadas.

Que si n'hi ha, que si no n'hi ha, que si 'ls mapas son bu'nyols, que si lo que no es al mapa es com si no fos al món, la polémica entre la gent del ministeri va enredantse qu' es 'un gust; tant, que després de molt discutir s' acaba per no sapguerse si al Ferrol hi ha rocas sota l' aigua ó si no n'hi ha.

—¿Qué fém ara?—pregunta en Beranger, mitj esporuguit davant d'opinions tan contradictorias:—aixis no hi podém quedar. Es indispensable posar en clar això de la roca misteriosa.

—Pero qu'li importa á vosté que hi haja rocas ó que deixi d'havern'hi?—li pregunta un fulano que sol parlarli ab no gayres cumpliments.

—¡Prou que m'importa! Calculi quin paper faríen los mariños práctichs si al cap-de-vall resultés que al Ferrol hi ha una roca de la qual ningú de nosaltres ne tenia la menor noticia.

—Donchs si es aixis, pera surtit de duples, lo més convenient es obrir sobre la marxa una informació.—

A n' en Beranger li can la baba de gust.—

—Una informació! Té ráhò aquesta plaga. Ab una informació puch quedar com un home y deixar las cosas y las rocas en son lloch.—

Aquell mateix vespre lo decret es enviat á la *Gaceta*.

—En vista de los desperfectos sufridos por el *Maria Teresa*, se nombra una comisió para que vaya al Ferrol á ver qu' hay sobre eso de la roca sumergida.

La comisió s'reuneix, agafa 'ls trastets y cap á Galicia fulta gent.

—Deu los guard—diuhen el arribar al Ferrol:—venim á esbrinar aquesta qüestió de las averías del *Maria Teresa*.

—Bueno.

—¿Ahont es la roca?

—¿Quina?

—La que va malmetre 'l crucero.

—Ah! Això son vostés los que han d'averiguarlo: nosaltres no n'hi figuém ab aquestas interioritats marítimas.

La comisió s'posa á traballar d'una manera desesperada. Primer ab la mà, després ab lo bastó, després ab la sonda, la pista de la roca es buscada y rebuscada en tots sentits y en totes direccions.

—Aquí ni hi es, aquí tampoc, aquí menys, aquí ni sombra....

—Y donchs, ¿quina es ara la nostra missió en aquest port?

—Donar l'informació per terminada y enterar al ministre del brillant resultat obtingut ab las nostres investigacions.

Tal dit, tal fet: la comisió arriba á Madrid ab lo dictamen á la butxaca.

En Beranger, mogut pér la séva natural ansietat, ja es á l'estació á rebrels.

—¿Que hi ha, fills meus? ¿S'ha trobat la pedra malehida?

—Escolti: aquí ho portém tot apuntat.

—Dictamen de la Comisió informadora.... etc.

—Habiendo examinado detenidamente.... etc.

—Y después de repetidos experimentos.... etc.

—Declaramos formalmente que la roca contra la qual chocó

el *Maria Teresa* no ha existido nunca.

Lo minstre de Marina aixeca 'ls ulls al cielo-raso de l'estació en senyal de gracies, y besa un per un als individuos de la comisió informadora.

—Ja está averiguat tot! Ja está!

—Lo de la roca es mentida.

—L'únich qu' es veritat es que 'l crucero ha quedat fet una llàstima.

FANTÁSTICH

ATENCIÓ! — OBRA NOVA!

HUMORADA EN VERS, PER

C. GUMÀ

INDISPENSABLE Á LAS NOYAS SOLTERAS

ILUSTRADA AB DIBUIXOS DE M. Moliné

Preu: DOS ralets

Se ven á can Lopez, als kioscos y á casa 'ls corresponials de LA CAMPANA y LA ESQUILLA.

Es la partida de Chovar ja no se'n conta gall ni gallina.

Posteriorment hi ha hagut tentatives mes ó menys de camama, y fins algunas detencions, porque aixis s'ho portava l'argument de la comedida.

Un corresponsal telegràfic ho deya bé ben clar:

«También se me ha asegurado que algunos de los detenidos se comprometieron á sabiendas de la policia, y que se han dejado prender sin dificultad á manera de comprobante de los cuartos que recibieron.»

Comentari de un mestre d'estudi:

—En aquest país nosaltres no cobrem may; pero, en cambí a's comparsas se 'ls paga sempre ab la major puntualitat.

Entre 'ls que atenten á la integritat de la patria espanyola, ja no sols hi ha mambissons sino també mambissas.

Las quals fulanas constitueixen associacions ab

títuls tan pintorescos com los següents: *Las hadas de la venganza*; *Los hijos de la Santa indignación*; *Las mambisas vengativas*.

Ellas mateixas s'excitan y 's posan bravas, exclamant en sus expansions:—¿Qué me echen á mi españoles!...

¡Alsa llaminerias!.... Això es lo que vosaltres voldríau: que 'us els tiressin y sobre tot que fossen bén guapos.

Lo Pare Azur era un jesuita de Roma, que fà pochs días va suicidarse penjantse del sostre de la seva habitació.

Y ara que vajan dihent que la causa principal dels suicidis es la falta de creencias religiosas.

Si bé que tractantse de un membre de la Companyia, pot retrare aquella célebre frase:—«Jesuita y se ahorca? Su cuenta le tendrá.»

Ja ho ha vist el divino Vallés: á pesar de certas transigències de última hora, en busca del aplauso popular, los socialistas, lluny de aplaudirlo, en lo meeting de Bilbao repartian fullas atacantlo durament.

Això li ensenyará que també allà dalt l'han cone-gut.

Y que allà lo mateix que aquí ja no 'l tenen per socialista, ni tampoc per socio-listo.

Perque, vaja, alló que va dir de que á n' ell no li agrada altres xiulets que 'l que fan las balas, es una frase que mereix explicacions.

Al any 69, sent ajudant del batalló de la Estrella, podia donar-se l'gust de sentirlos aquests xiulets: al carrer de Ponent las balas xiulaven continuament per al divino no se li va veure l'pel, per la senzilla ràhò de haverse tancat á casa seva.

Serà, donchs, necessari qu'en lo successiu siga franch y diga:—Res m' agrada tant com sentir los xiulets de las balas amagat sota del llit de casa meva.

L'Angel Muro ho ha descubert.

A l'any 68, poch avants de la Revolució, trobantse en Cánovas, com avuy, en lo balneari de Santa Agueda, va ballar una jota, entre 'ls aplausos dels banyistes.

En cambi, al any 95, en Cánovas ja no balla; al revés, ens fà ballar entre 'ls xiulets de tot lo país.

En Maceo té pensaments colossals.

Una de las cosas que 's proposa es convertir á Cuba en una població exclusivament mulata, y com que no vol de cap manera la coloboració dels blancks, se proposa exterminarlos, no deixant mes que á las donas, perque 'ls negres se regalin ab elles y contribuixen á aumentar la població de color de catxumbo.

Parlant de Cuba ja no haurém de dir:—¿Quin porvenir mes negre! sino:—¿Quin porvenir mes mulato!

A dos jornades del camp de Melilla, varen robar al princep Araaf una gran part del seu campament. ¿Y 'l turbà no se li van endur?

En Cánovas ha conferenciat ab en Romero, manifestantli que 'ls contínus traslados de jutges y magistrats cedian en detriment de la bona administració de Justicia.

D. Paco's va riure de l'avertencia del Mónstruo, y es fama que li va respondre:

—No orvide ezte compare que ministro de Gracia soy antes que de Justicia.... ¡Con qué, viva la gracia!

Diu *El Siglo Futuro* que molts republicans roban al poble la seva fé.

—No pot ser! Si 'ls carlins l'han morta, ¿cómo poden robarla?

Los diaris del diumenge al vespre y de dilluns al demà apena donaren compte d'haberse celebrat lo meeting dels liure pensadors, ni sisquera per lamentar-se del incident de que 'ns ocupem en altre lloch que tant afecta á la dignitat de Catalunya.

En cambi tots consagravan un bon espay al joch de pilota que s'verificà en la tarde del mateix diumenge.

Es clar; el joch de la tarde 'ls hi debia treure de la memoria lo acontescut al demà; y per altra part; ¡Deu nos enguarts de no ser mes pelotaris que liure-pensadors!

Ara á ne 'l Parque ha aparescut una mustela.

—Ja pot donar joch aquesta bestiola!

—¿Qué aquest mes s'ha tret poca cosa dels ous?....

—¿Qué ha disminuit lo número de coloms ó de gallinas?....

—¿Qué en lo palau continúan los gastos fabulosos?....

—¿Qué no 's fa res en las obras del panteó de catalans ilustres?.... ¿Qué están descuidadas algunas plantacions?....

—Ja sabém qui pagará 'l pato.

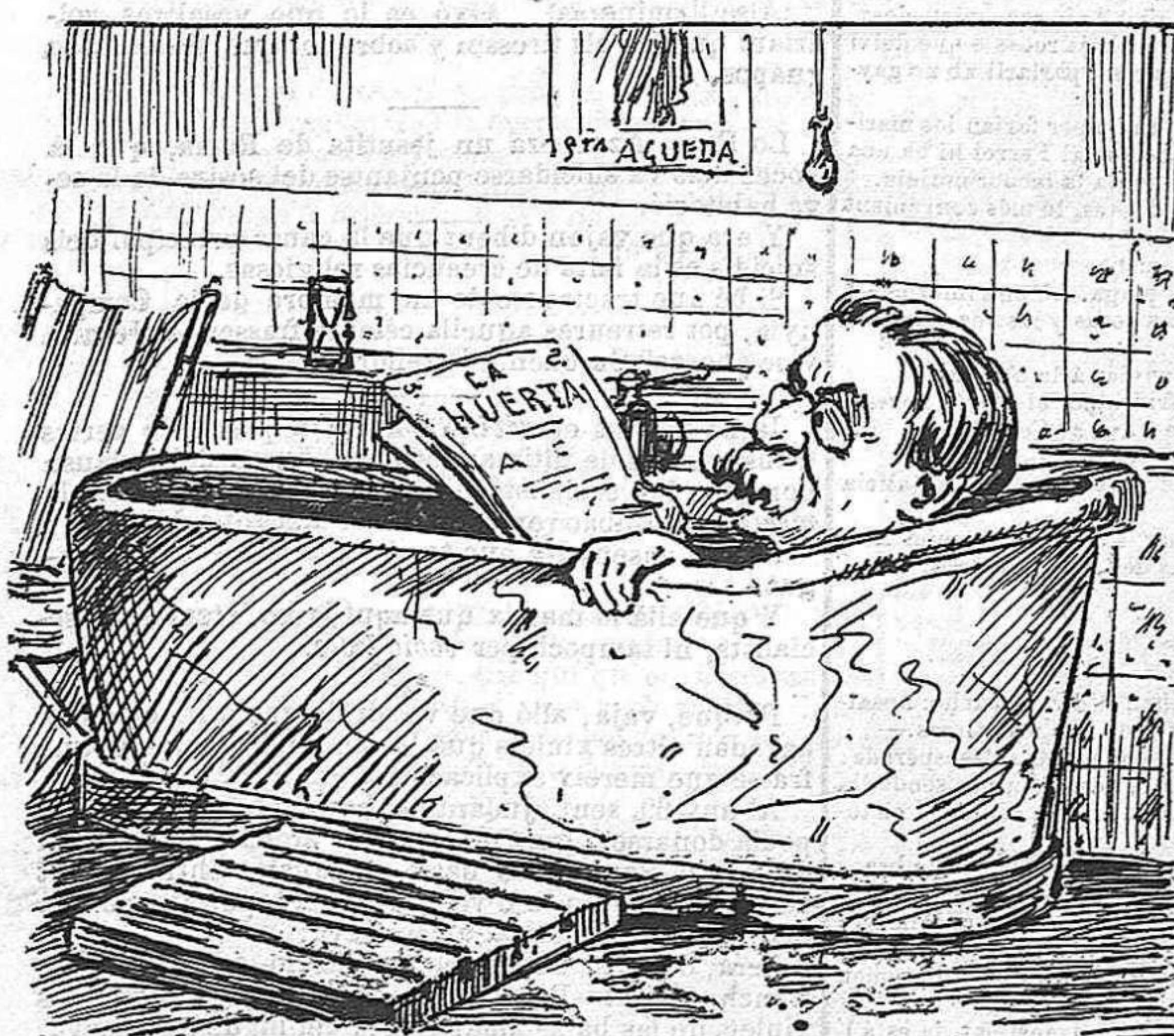
—La mustela.

—En Oviedo n'ha passat una com un cove.

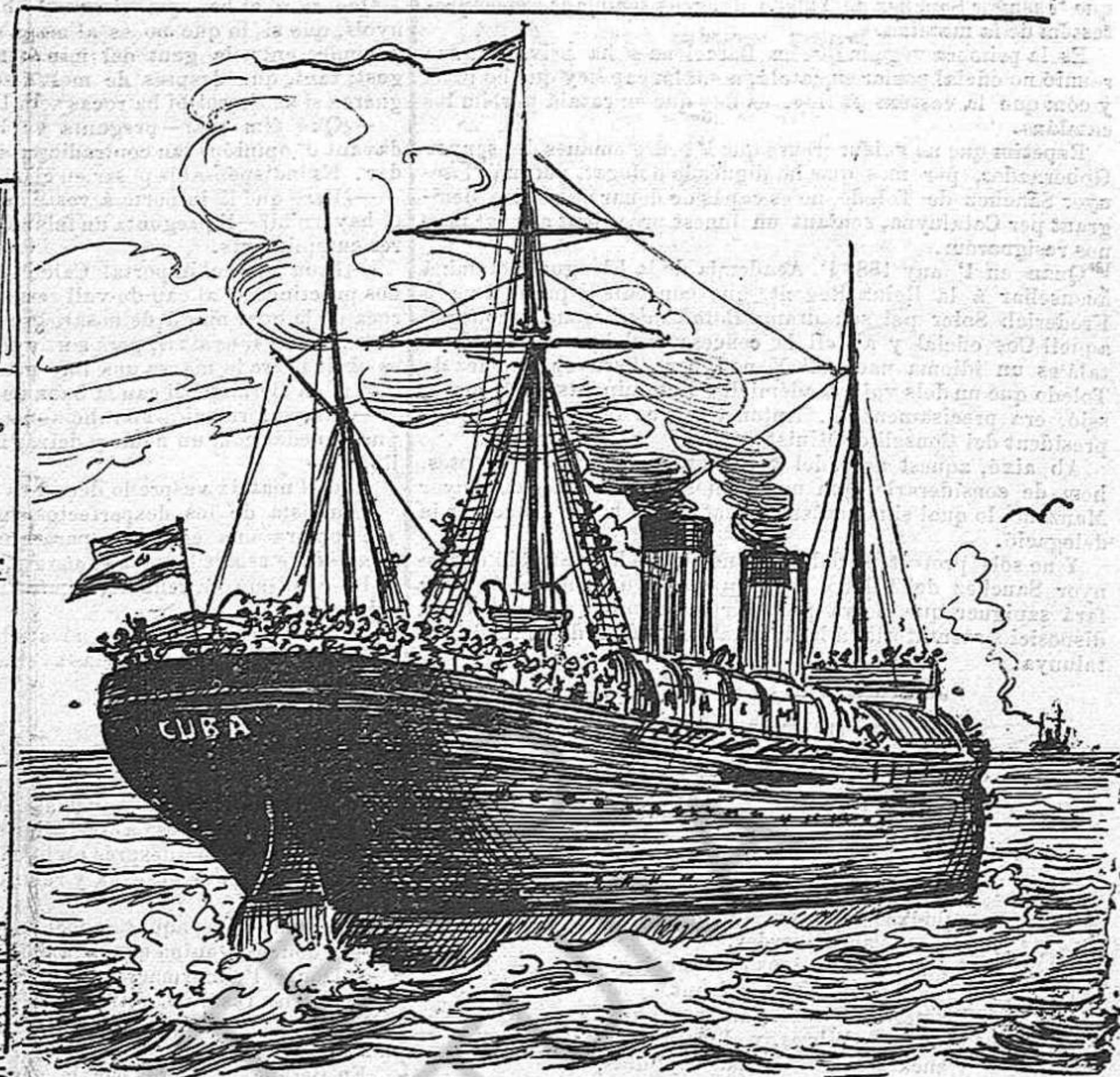
La societat «Santa Susana» feya la professió de Sant

Si voleu més informació del meu conegut i ammirat amic, el Dr. Josep M. Tarradellas, podeu visitar la seva pàgina web: www.tarradellas.cat

DELICIAS D' ESPANYA

Mentre uns les aiguas prenen
per està mes sans y bons,

los altres passan les aiguas
per rompers la nou del coll.

Aquí teniu demostrat
lo qu' es un acorassat.

Aquest es l' estat actual
de nostra forsa naval.

Roch. Al arribar à la plassa de la població la professió tirà per un itinerari que no era'l senyalat, y va continuar sense capellans, perque tot lo clero ab los recitars se separaren del acte.

Així va ser que la professió catòlica va tornar civil. Mes ben dit: una professió catòlica que's va civilish.

D. Antón Cánovas va arribar à Vitoria avans que la família de la Regent, y li varen tocar la marxa real. Y ara que m'en recordo, també s'va tocar la marxa real à un caball de D. Alfonso XII que va guanyá en una carrera verificada en l' hipòdromo d'aquesta ciutat.

Parlant d'un jesuita que ha violat à una noya de set anys, diu un periòdich castellà:

—Valiente cafre!

No fassi tant disfavor à ne'ls cafres, company; entre poch y massa.

SOLUCIONS

A L' INSERTAT EN LO ULTIM NUMERO

1. XARADA.—Do-ro-te-a.
2. MUDANSA.—Pau.—Peu.—Piu.—Pou.
3. TRENCÀ-CLOSCAS.—La esposa del vengador.
4. TERS DE SÍLABAS.—CA RA CAS
RA TE TA
CAS TA NYA
5. GEROGLÍFICH.—Com mes casats, menys solters.

Ha endavatin totes las solucions Clara d' ou: las de la Xarada, la Mudansa, l' Ters de sílabas y l' Geroglífich, E. Nomigra y l' Geroglífich, Galán per tot y Sama 's Rama.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans Sa:evil, Juliol, P. Pujol y P., R. Carrera, B. Ciurimball, Pep Trenyina, Un camàlich vilafranqui, Pepet Adabal, Joseph B., Joan de la Carbassa gran, R. Pujol, F. Sireré d' Arbós, Un mataroni, A. Bertran, S. Pitorro, Noy de Lleyda, Butifarra de la Barceloneta, Ll. Refart, A. Suñer, R. Alonso, Mico Maco, Capirote, E. Llava-

yol, J. Gay, T. Brufau.—Lo que'ns envian aquesta setmana no fa per casa.

Ciutadans Joaquim Oller, Un Darniuhench. L' Ange Gardien, Miquets de Castelis, Jeph de l' Hostia, Clara Dou, Sanch d' orxata, F. Ribas, Galan per tot, Jaumet Bolera, J. Avelta, Gonnella poètich, D. S., Un aprenent d' artista.—Insertarem alguna cosa de lo que'ns en-vian.

Ciutadà Rossendo Pons: La carta oberta la tenim guardada en carta-va per quan li toquí l' torn.—Tonet Brufau: Admés lo que'ns envia.—Quimet de les Coplas: També la Diplomacia.—Follet: Van bé les tres poesias y las publicarem.—F. Renom: La lletra es bona; tant ho fossen los versos.—Jascinto Salà y Marià: Entre 'ls versos 27 y 28 de la seva poesia, que queda adinesta, hi falta un vers que tindria de remetre.—P. G. ané: Ho posé en cartera.—Jep de Jepus: Admesas las Tres-herierias.—A. Julià Pous: Aprofitarem les Espurnas.—Sanch de Cargol: Admesa la Menudenc a.—J. F. Llers: Sols podrem aprofitar lo Trencacaps.—Anton E. Ferrant Aprofitarem la mudansa, y encara arreglant-la.—Moscatell: La carta es massa llarga pel poch interès que té.—E. Nomigra: Admesa Rombo y Cadena. A. Doria: Guardém la carta.—I. Iglesias: Admesa la poesia, encara que es molt llarga.—Pepet del Vend ell: L' idea seva, es molt gastada.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Centre, 20

A. López Robert, impressor, Asalto, 63.—BARCELONA